

# ABSTRAKT

## Zbiory cyfrowe



Gość Abstraktu s. 4

Biblioteki wirtualne s. 12

Miedzianka s. 19

Repertuar s. 24



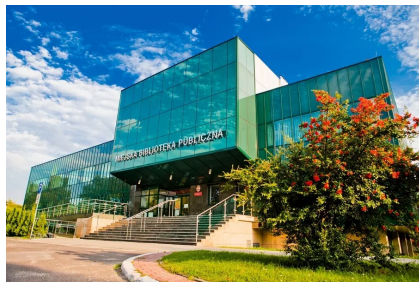
biblioteka-dg.pl



@mbpdg

ISSN 2956-7165

# ABSTRAKT

**Red. naczelni:**

Beata Langer, Sabina Kwiecień

**Zespół redakcyjny:**

Monika Bokri, Paulina Budna-Muc, Magdalena Dziedzic, Mateusz Grzelkiewicz (opracowanie graficzne), Agnieszka Kowalska (sekretarz redakcji), Marta Wiśnicka

**Okładka:**

Grafika ze zbiorów MBP

**Wydawca:**

Miejska Biblioteka Publiczna  
w Dąbrowie Górniczej  
ul. T. Kościuszki 25

**Kontakt:**

Sekretariat:  
tel. 32 639 03 00  
fax: 32 639 03 10  
abstrakt@biblioteka-dg.pl

**Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania tekstów i zmian redakcyjnych.**

**Odwiedź nas!**

biblioteka-dg.pl



@mbpdg



Fotografia: „Miedzianka po drodze” z Archiwum MBP w Dąbrowie Górniczej

**Od Redakcji**

## Szanowne Czytelniczki i Szanowni Czytelnicy!

Jesień powoli zagląda do biblioteki i wprowadza swój ład. Kusi spotkaniami w ciepłej atmosferze, przy filiżance herbaty. Bieżący numer „Abstraktu” poświęcamy bibliotekom cyfrowym. Nie oznacza to jednak, że proponujemy jedynie miłe chwile w cyfrowych światach. Biblioteka zaprasza do jej odwiedzenia i czynnego udziału w organizowanych wydarzeniach.

A co jeszcze w naszym piśmie? Rozmowa z Marzeną Orczyk-Wiczkowską – autorką „Basiuli”. Dalej o działalność jednej z naszej filii, kartki z kalendarza, relacje m.in. z Festiwalu Miedzianka, Narodowego Czytania oraz oczywiście recenzje pozycji książkowych. Rozpoczynamy również prezentacje wystawy Kulisy Literatury, mającej na celu popularyzację czytelnictwa. Kto zaangażował się w projekt? Warto zaglądnąć do „Abstraktu”.

Zapraszamy do lektury!

**Redakcja**

**Gość Abstraktu**

S. 4 **Marzena Orczyk-Wiczowska**

**Z Życia biblioteki**

S. 6 **Kulisy Literatury**

S. 8 **Kosmiczna piątka**

**Skarby książnicy**

S. 9 **Dąbrowska e-księżnica**

**Z Zagłębia**

S. 11 **Hubertus**

**Z Polski i ze świata**

S. 12 **Biblioteki wirtualne**

S. 15 **Repozytorium**

S. 16 **Cyfrowa pamięć regionu**

S. 17 **Kartka z kalendarza**

S. 18 **Recenzje**

**Relacje**

S. 19 **Miedzianka po drodze**

S. 20 **Narodowe czytanie**

S. 22 **Lato w bibliotece**

S. 23 **Kariatydy czytelnictwa 2023**

S. 24 **Repertuar**

# Marzena Orczyk-Wiczowska

## Dąbrowskie opowieści

Marzena Orczyk-Wiczowska to polska poetka i powieściopisarka. Wydała dotychczas tomiki poetyckie: „Grypsy z Panoptikonu” (MaMiKo, 2010), „adult canal” (Stowarzyszenie Żywych Poetów, 2019), „Ranne pieśni” (Kwadratura, 2020), „abisal” (Biblioteka Śląska, 2022) oraz książki prozą: opowiadania „Klatka” (e-bookowo, 2017) oraz powieści „Ostatni cud” (Lira, 2020) i „Basiuła” (Szara Godzina, 2023). Absolwentka Uniwersytetu Śląskiego, z zawodu psycholog. Mieszka i pracuje w Dąbrowie Górniczej.

### Od jak dawna mieszkasz w Dąbrowie Górniczej? Które miejsca lubisz tu najbardziej?

Jestem dąbrowianką od urodzenia. Szczególnym sentymentem darzę Reden, gdzie spędziłam dzieciństwo i wciąż zamieszkuję. Bliskie są mi również okolice PKZ-u; tu z kolei mieszkali moi dziadkowie. Lubię odwiedzać Wzgórze Gołonoskie, Sroczą Górę, często można mnie spotkać także w parku Zielona i nad Pogorią.

### Czy w Twojej poezji pojawiały się nawiązania do lokalnych wydarzeń historycznych lub miejsc w Dąbrowie?

Przypominam sobie dwa takie wiersze, jeden z nich pt. „zero point” znalazł się w tomiku pt. „adult canal”, wydanym kilka lat temu przez Stowarzyszenie Żywych Poetów w Brzegu. Pamiętam, że ten tekst przyszedł mi do głowy, kiedy spacerowałam nad brzegiem jednego z dąbrowskich jezior.

### „Basiuła” jako powieść historyczna wymagała kwerendy źródłowej. Dużo pracowałaś w archiwach i bibliotekach?

Tak, sporo czasu poświęciłam na research, aby oddać realia lat trzydziestych. Czytałam przedwojenną prasę, oglądałam stare fotografie, biuletyny, katalogi modowe, ulotki czy karty menu ówczesnych restauracji. Zależało mi na tym, by odtworzyć i w wiarygodny sposób opisać miejsca, w których rozgrywa się akcja. Spędziłam wiele godzin na studiowaniu historycznych map, porównywaniu ich z obecnymi, konsultowałam się też z ekspertami.

### Za sprawą najnowszej powieści odkryłaś i ożywiłaś dla czytelników zapomniane letnisko Basiuła i postacie takie jak książdz Huszno. Jaki jest odzew czytelników na powieść? Czy widzisz większe zainteresowanie historią lokalną?

Dostaję miłe informacje zwrotne. Okazuje się, że książka jest czytana i podoba się, co mnie bardzo cieszy. Myślę, że przekłada się to także na większe zainteresowanie historią miejsc, które opisuję.

### Wiem z poprzednich spotkań, że pracujesz nad inną książką, której akcja będzie się toczyć w Dąbrowie lat osiemdziesiątych XX wieku. Możesz opowiedzieć o tym nowym projekcie?

To powieść obyczajowa, jej roboczy tytuł brzmi „1981”. Opowiada ona o dzieciństwie w czasach PRL-u, będzie to jednak książka przeznaczona dla czytelnika dorosłego.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmowę prowadził Adrian Witczak

Krótką recenzję najnowszej powieści „Basiuła” można przeczytać w poprzednim numerze „Abstraktu” na stronie 7.



Zdjęcie: Archiwum prywatne

# Kulisy Literatury



**Drodzy Czytelnicy, począwszy od tego numeru będziemy dzielić się z Wami fotografiami i biogramami osób, które zdecydowały się przyjąć nasze zaproszenia do wzięcia udziału w projekcie „Kulisy Literatury” – autorskiej wystawie MBP, która prezentuje portrety pasjonatów literatury – ludzi ważnych dla regionu i związanych z życiem kulturalnym Zagłębia Dąbrowskiego.**

**Joanna Bator** – pisarka, publicystka i felietonistka. Jest wielbicielek i znawczynią kultury japońskiej. Fascynacje te przeplatają się w jej powieściach i esejach. Za powieść „Japoński wachlarz”, została uhonorowana Nagrodą Wydawców im. Beaty Pawlak w 2005 roku. Laureatka nagrody literackiej Nike za powieść „Ciemno, prawie noc” w 2013 roku. Następnie Bator opublikowała kolejny esej intymny pt. „Wyspa Łza” w 2014 i powieść „Rok Królika” w 2015. Jesienią 2017 ukazała się jej pierwsza japońska powieść pt. „Purezento”.

**Zbigniew Białas** – jest anglistą, literaturoznawcą, profesorem nauk humanistycznych, pracownikiem Instytutu Kultur i Literatur Anglojęzycznych Uniwersytetu Śląskiego; stypendystą Fundacji Humboldta i Fulbrighta. Autor trzech rozpraw o literaturze postkolonialnej i podróżniczej: Post-Tribal Ethos in African Literature (Essen: 1993), Mapping Wild Gardens (Essen: 1997) oraz The Body Wall (Frankfurt, New York: 2006). Redaktor i współredaktor kilkunastu tomów naukowych, tłumacz literatury angielskiej, amerykańskiej i nigeryjskiej na język polski. W młodości służył w wojskach ONZ na Bliskim Wschodzie (Wzgórza Golan). Jest miłośnikiem opery, wędkarstwa i krajów skandynawskich.

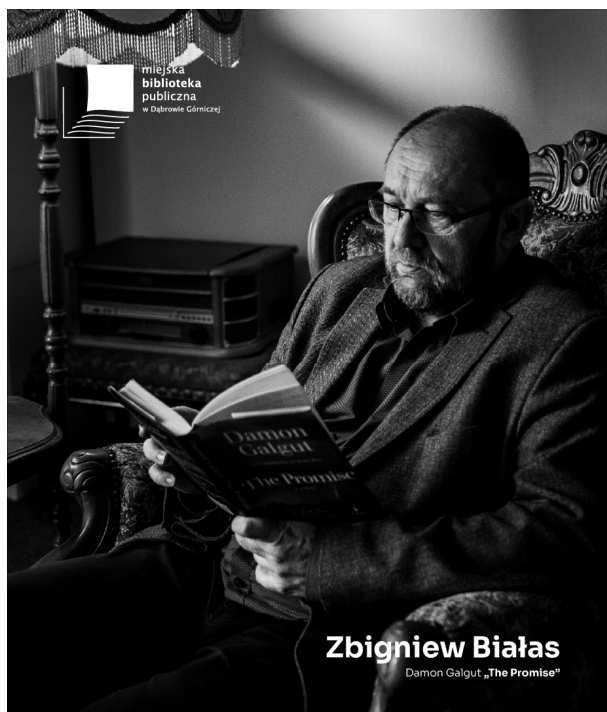
**Anna Cieplak** – pisarka i animatorka z Dąbrowy Górniczej. Zdobywczyni Nagrody Conrada i Nagrody Literackiej im. Witolda Gombrowicza za książkę „Ma być czysto”. Nominowana do najważniejszych nagród krajowych (Nagroda Literacka Nike, Paszport „Polityki”, Nagroda Literacka Gdynia) za „Lata powyżej zera” oraz Nagrody Literackiej Unii Europejskiej za „Lekki bagaż”. Współautorka (z Lidią Ostałowską) książki dla dzieci „Zaufanie”. Finalistka Literackiej Nagrody Nike 2022 za powieść „Rozpływają się” o Polsce w Unii Europejskiej i osieroconym pokoleniu. Jej najnowsza powieść „Ciało Huty” rozgrywa się w Dąbrowie Górniczej i jest intensywną przeprawą przez pięćdziesiąt lat marzeń i zmyśleń.

**Piotr Brzychcy** to muzyk, kompozytor i gitarzysta. Współzałożyciel i gitarzysta grupy Kruk, znany także ze współpracy z Grzegorzem Kupczykiem oraz z grupami Crystal Viper i De Press. W 2009 roku wydał pierwszy autorski album swojego zespołu Kruk pt. „Before He'll Kill You”. W czerwcu 2011 światło dzienne ujrzał drugi album Kruka „It Will Not Come Back”, na którym gościnnie zaśpiewał Doogie White (ex-Rainbow, Yngwie Malmsteen) oraz Piotr Kupicha.

**Wojciech Cugowski** – muzyk, gitarzysta i wokalista grup Bracia oraz Cugowscy. Wywodzi się ze znanej muzycznej rodziny, jest synem Krzysztofa Cugowskiego i bratem Piotra. W latach 1991-1995 był wokalistą grupy Topsy Train, śpiewał również w zespole Alligators. W 2003 roku pismo „Gitarra i Bas” przyznało mu nagrodę w kategorii „Nadzieja roku”. W 2007 roku wraz ze swoim zespołem Bracia wygrał festiwal organizowany w Sopotcie TOPtrendy oraz zajął drugie miejsce w opolskim konkursie „Premier”. Jako muzyk sesyjny występował i nagrywał z licznymi artystami sceny lubelskiej, m.in. z Jolką Sip, Markiem Dyjakiem oraz Lubelską Federacją Bardów. W listopadzie 2020 wydał pierwszy singel pt. „Nie czekaj na znak”, który był zapowiedzią pierwszej solowej płyty, wydanej w 2022 r. Rok wcześniej razem z dąbrowskim zespołem Kruk wydał album pn. „Be There”.

**Anna Hajduk – Rynkowicz** – artystka. Ukończyła z wyróżnieniem Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie fortepianu prof. Jerzego Romaniuka i dr. Ramiro Sanjinesa. Do roku 2018 studiowała podyplomowo w Schola Cantorum w Paryżu, w mistrzowskiej klasie fortepianu prof. Maurizio Morettiego. W 2018 roku ukończyła z wyróżnieniem dyrygenturę chórzną na UMFC w klasie prof. Andrzeja Banasiewicza. Jest laureatką polskich i międzynarodowych konkursów pianistycznych, m.in.: III Nagroda na I Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym dla Młodych Wirtuozów im. L. Godowskiego w Warszawie (2013), I Nagroda na XIII Międzynarodowym Konkursie Muzycznym im. J. Zarębskiego w Łomiankach (2013). Była także finalistką III Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego Villa de Xabia w Hiszpanii (2015). Jako kameralistka uzyskała I Nagrodę ze swoim triem Olympus Mons na Międzynarodowym Konkursie Muzycznym „Grand Virtuoso Artist” w Salzburgu (2016).

**Monika Bokri**



**Zbigniew Białas**  
Damon Galgut „The Promise”



**Anna Cieplak**  
Anna Świrszczyńska „Jestem Gotowa”



**Piotr Brzychcy**  
Dariusz Lanocha „Deep Purple”



**Anna Hajduk-Rynkiewicz**  
Jostein Gaarder „Świat Zofii”



**Joanna Bator**  
Adam Wajrak „Wielka księga prawdziwych tropicieli”



**Wojciech Cugowski**  
Michał Czaplinski, Maciej Słowacki „David Coverdale”

# Kosmiczna „Piątka” na Manhattanie

16 stycznia 1949 roku założono Inwentarz księgozbioru Gminnej Biblioteki Publicznej w Gołonogu, który dał początek dzisiejszej filii nr 5 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Dąbrowie Górniczej. Ze strony tytułowej możemy się dowiedzieć, że biblioteka podlegała pod powiat będziński w województwie śląsko-dąbrowskim. Na dole strony umieszczono owalną pieczęć – Zarząd Gminy Gołonóg, powiat Będzin. W 1960 roku Gołonóg został włączony do gminy Dąbrowa Górnicza, a biblioteka funkcjonowała jako filia nr 2 Osiedla Gołonóg (później przekształcono ją w filię nr 5). W 1969 roku bibliotece przyznano wolno stojący budynek przy ul. Wybickiego 13, gdzie w oddzielnych pomieszczeniach funkcjonowały Wypożyczalnia i Czytelnia dla Dorosłych. W tym czasie księgozbiór wynosił 12280 woluminów.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom najmłodszych czytelników – w 1986 roku wyodrębniono Oddział dla Dzieci. Księgozbiór stale się powiększał i rozmieszczenie 40000 woluminów na powierzchni 189 m<sup>2</sup> nie zapewniało komfortu pracy z czytelnikiem. W 1992 roku filię przeniesiono do większego pomieszczenia (406,10 m<sup>2</sup>) przy Al. J. Piłsudskiego 32. W przejętych pomieszczeniach wcześniej przez kilka lat uczyły się dzieci z najmłodszych klas, które nie mieściły się w sąsiadującej Szkole Podstawowej nr 13. Do dziś wychowankowie tamtych roczników przychodzą do biblioteki i z sentymentem wspominają swoją dawną szkołę.

W nowym lokalu przy Al. J. Piłsudskiego urządzono Dział Dziecięcy, Wypożyczalnię dla Dorosłych, Czytelnię ze sceną oraz obszerne magazyny. Nowy lokal dał filii nowe możliwości pracy z czytelnikiem skierowane do lokalnej społeczności. W latach 1992–2000 przy bibliotece funkcjonowała Kawiarnia Literacka skupiająca zagłębiowskich twórców nieprofesjonalnych. Organizowano spotkania literackie, wystawy i konkursy oraz występy artystyczne. „Piątka”, jako pierwsza z dąbrowskich filii, oferowała czytelnikom dostęp do komputerów w Czytelnii Internetowej „Ikonka” i jako jedna z pierwszych rozpoczęła prace nad katalogiem elektronicznym.

Dzisiaj filia nr 5 oferuje dostęp do 53 240 woluminów i 1030 audiobooków. W lokalu funkcjonują: Wypożyczalnia dla Dzieci, Wypożyczalnia dla Dorosłych, Czytelnia, a także swoją siedzibę ma Klub Naukowy – Kosmiczne Dzieciaki (patronat Planetarium Śląskiego Parku Nauki w Chorzowie). „Piątka” współpracuje z okolicznymi szkołami i przedszkolami, którym oferuje: lekcje biblioteczne, warsztaty, konkursy literackie oraz plastyczne – zawsze w oparciu o dostępne w placówce zbiory biblioteczne.

Od 9 lat realizowany jest projekt edukacyjny dla przedszkolaków pod nazwą „Kosmiczne Dzieciaki”. Jest to możliwe dzięki współpracy z Polskim Towarzystwem Miłośników Astronomii Oddział Śląski w Chorzowie oraz Planetarium Śląskim w Chorzowie i wsparciu finansowym Fundacji Górażdze Aktywni w Regionie. Program cieszy się ogromnym zainteresowaniem i stał się wizytówką placówki. Pracownia Kulturalna – Aktywny Manhattan to kolejne międzypokoleniowe przedsięwzięcie skierowane do mieszkańców osiedla. Jego celem jest promowanie działań artystycznych, wydarzeń literackich, muzycznych i spotkań z pasjonatami oraz ciekawymi ludźmi. Dopełnieniem inicjatywy jest Galeria Społeczna, w której nasi goście prezentują swoje prace i zbiory.

Pierwszym kierownikiem filii była Regina Szczęsna, a po niej Małgorzata Kurtyka i Izabela Bugaj. Obecnie tę funkcję pełni Dorota Kowalczyk.

**Dorota Kowalczyk**





# Dąbrowska *e-ksiąźnica*

## Zbiory Dąbrowskiej ksiąźnicy w zasobach Śląskiej Biblioteki Cyfrowej

Miejska Biblioteka Publiczna im. Hugona Kołłątaja w Dąbrowie Górniczej jest jedną z najstarszych w Zagłębiu Dąbrowskim. Zaistniała w roku 1906 jako oddział Warszawskiego Uniwersytetu dla Wszystkich, jest chlubą miasta oraz stanowi solidny warsztat informacyjny, edukacyjny i kulturoznawczy.

Nasza ksiąźnica uczestniczy w projekcie cyfryzacji o zasięgu regionalnym i międzynarodowym. Od października 2006 r. ściśle współpracuje ze Śląską Biblioteką Cyfrową, należy również do Federacji Bibliotek Cyfrowych jako część składowa ŚBC, w ramach inicjatywy Unii Europejskiej na rzecz bibliotek cyfrowych (20.11.2008 r.). Federacja Bibliotek Cyfrowych to serwis internetowy, który gromadzi, przetwarza i udostępnia on-line zbiory polskich instytucji nauki i kultury. Zadaniem Federacji jest umożliwienie przeszukiwania źródeł w sposób precyzyjny. Federacja przekazuje również zgromadzone dane innym serwisom, takim jak Europejska Biblioteka Cyfrowa EUROPEANA.

### Dąbrowska MBP w wersji cyfrowej

Miejska Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Górniczej umieściła w zasobach Śląskiej Biblioteki Cyfrowej ponad 1663 cyfrowe dokumenty, sukcesywnie publikując i poszerzając udostępnianie o najbardziej interesujące zbiory. W skład naszych zdigitalizowanych zasobów wchodzi: artykuły prasowe, czasopisma, druki muzyczne, dokumenty życia społecznego, fotografie, kartografia, książki, pocztówki, starodruki oraz rękopisy.

Bardzo często digitalizuje się książki rzadkie, cenne tzw. białe kruki, które zazwyczaj nie są na co dzień eksponowane ani udostępniane w bibliotekach czy instytucjach kultury. Podobnie jest w naszej dąbrowskiej ksiąźnicy – w pierwszej kolejności do konwersji cyfrowej kierujemy najstarsze zbiory, np. starodruki, których w cyfrowych zbiorach posiadamy 14 pozycji. Możliwość udostępniania naszych zbiorów jest uzależniona od statusu utworu, bowiem Autorskie Prawa Majątkowe gasną z upływem siedemdziesięciu lat od śmierci twórcy. Wygaśnięcie Autorskich Praw Majątkowych powoduje przejście utworu do domeny publicznej i pozwala nam na umieszczenie pozycji w bibliotece cyfrowej.

Nasze cyfrowe zbiory to nasza duma, powód, aby się nimi chwalić. Redagowanie do Śląskiej Biblioteki Cyfrowej dąbrowskich zbiorów bibliotecznych daje możliwość ich wyszukiwania, przeglądania i eksponowania dla coraz szerszego grona czytelników (suma wyświetleń wszystkich obiektów wynosi 344359). Naszą ideą jest, aby zbiory udostępniane w cyfrowym świecie spełniały funkcję poznawczą i przekazywały historię naszego regionu, zarówno tę dawną, jak i tę współczesną.

### Czym się chwalimy

Dąbrowska biblioteka do digitalizacji wybiera zbiory promujące region Zagłębia Dąbrowskiego. Materiały udostępniane na platformie Śląskiej Biblioteki Cyfrowej pochodzą głównie z Działu Książki Dawnej oraz Czytelni Regionalnej. Należą do nich:

- starodruki: *Kalendarz seraficzny Zamykający w sobie Żywy Wielebnych Sług Boskich Zakonu S.O. Franciszka Reformatorów Polskich Osobliwą Świętobliwością znamienitych* z 1760 r.; *Christiani Druthmari, Theologi uetustissimi, in Euangelium*

*Mathei expositio, per Menradum Moltherum restituta* z 1530 r. czy *Speculum Quaestionum moralium, in universam Aristotelis philosophi summi Ethicen, M. Ioanne Caso Oxoniensi, olim Collegij diui Ioannis praecursoris socio Authore, nunc denuo recognitum, et a mendis plerisque repurgatum. Cymindice verborum et rerum praecipue memorabilium locupletate* z roku 1594,

- dokumenty życia społecznego: akty urodzenia, ślubu, dyplomy, fotografie, kartki żywnościowe i wiele innych,
- przedwojenne pocztówki,
- prasa z XIX i początku XX wieku, wśród której warto wymienić następujące tytuły prasowe: „Wieczory Rodzinne” z 1902 r., „Mucha” z 1920, „Wiarus” z roku 1918, również prasa regionalna z terenu Zagłębia Dąbrowskiego: „Amtsblatt der Stadt Dąbrowa=Dziennik Urzędowy miasta Dąbrowy”, „Kurjer Szkolny. Miesięcznik uczennic Gimn. Im. E. Zawidzkiej L. Młodzianowskiej-Dzikowskiej” czy „Powszechniak. Czasopismo Młodzieży Szkół Powszechnych Zagłębia Węglowego”,

- bogata kolekcja muzykaliów z serii Biblioteczka Muzyczna czy Nuty Miniaturowe.

Książki wydane na przełomie XIX i XX wieku to zbiory nierzadko obcojęzyczne w języku niemieckim i francuskim.

W większości zbiory te pochodzą z unikatowych kolekcji prywatnych dąbrowskich bibliofilów m.in. Państwa Bocianowskich, Lewickich, Machoniów i Nowaków, jak również znanego dąbrowskiego społecznika i bibliofila Edwarda Potępy (1921-2009).

Naszą ofertę stopniowo poszerzamy również o digitalizowane czasopisma wydawanych bądź współwydawanych przez naszą dąbrowską ksiąźnicę, a mianowicie „Przegląd Dąbrowski”, „Biblioteka OK”, artykuły z „Raptularza Kulturalnego” czy obecnie czasopisma „AbstrAkt”.

Niewątpliwą perełką w naszych archiwaliach jest posiadany fragment zwoju pergaminowego z ręcznie napisanym tekstem Tory w języku hebrajskim, z dumą opublikowany na łamach Śląskiej Biblioteki Cyfrowej. Ciekawostką stanowi również rękopis Kajet do Wierszów uczennicy elementarnej szkoły Wacława Lewickiego z 1896 roku.

Do najczęściej przeglądanych zbiorów należą: Szabasówka. Polka (druk muzyczny); Chrześcijański Informator Zagłębia Dąbrowskiego na rok 1938 (informator ze spisem firm chrześcijańskich w Zagłębiu Dąbrowskim; zawiera liczne reklamy), Wilno. Od początków jego do roku 1750 Józefa Ignacego Kraszewskiego czy wspomniana już Tora.

Wszystkie wymienione publikacje, i nie tylko, można przeglądać na stronie Silesian Digital Library ([www.sbc.org.pl/](http://www.sbc.org.pl/)). Dostęp do zasobów Śląskiej Biblioteki Cyfrowej jest bezpłatny. Ta idea ma na celu zapewnienie powszechnego i swobodnego dostępu do gromadzonego na Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim dorobku dziedzictwa kulturowego i piśmienniczego.

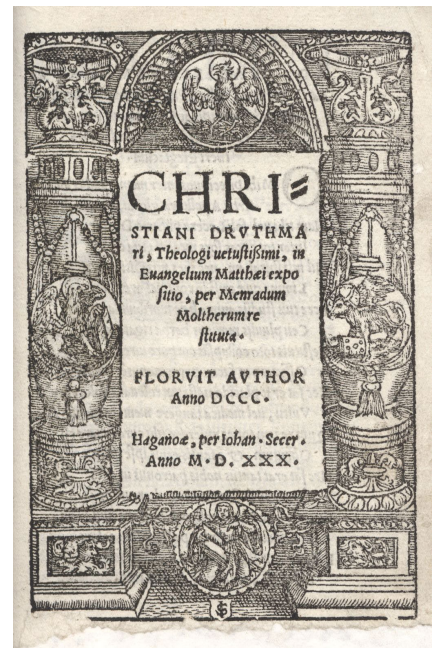
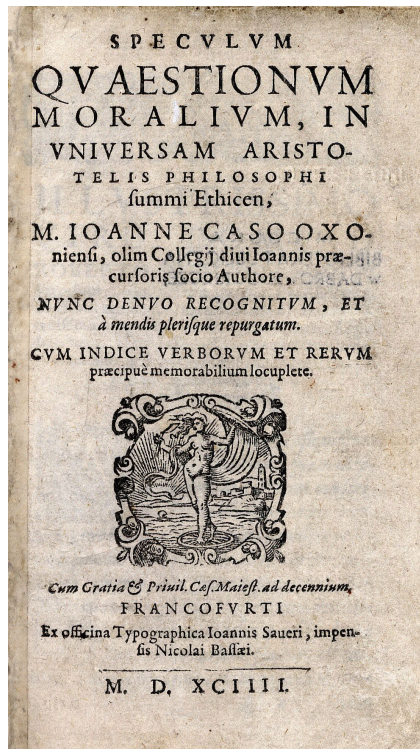




Pracą związaną z wyborem publikacji, sprawdzeniem statusu prawnego utworu i dalszą digitalizacją, a finalnie umieszczeniem na platformie Śląskiej Biblioteki Cyfrowej, zajmują się redaktorki Agnieszka Kowalska i Bożena Opalińska-Głuźniewicz. Zdigitalizowane dokumenty dla użytkowników Śląskiej Biblioteki Cyfrowej udostępniane są w dwóch formatach: PDF i DjVu.

Warto również zapoznać się z publikacją dotyczącą historii powstania projektu utworzenia zasobu regionalnego oraz uczestników platformy w książce Cyfrowa pamięć regionu. 10 lat Śląskiej Biblioteki Cyfrowej, dostępnej w Czytelnii Regionalnej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Dąbrowie Górniczej, do czego Państwa serdecznie zachęcamy.

Bożena Opalińska-Głuźniewicz



Na fotografiach zbiory własne biblioteki

# Czy w tym domu STRASZY ?



Grafika ze zbiorów MBP

„Hubertus” jeden z symboli naszego miasta, wspaniała architektura budynku to styl pseudo – zakopiański, pięknie zdobiony. Powierzchnia samej willi jest również imponująca wynosi 500 m<sup>2</sup>. Drewniana budowla usytuowana jest na skrzyżowaniu ulic Chopina i Sobieskiego. Trudno obok rzeczonoego budynku przejść obojętnie, sprawia wrażenie tajemniczego, ale i niepokojącego równocześnie co może sugerować istnienie zjawisk paranormalnych. Być może dlatego wokół starego pocziwego „Hubertusa”, zaczynają krążyć plotki związane z duchami i istotami z poza wymiaru. Jednym słowem idealne miejsce dla zbłąkanej istoty, która nie chce porzucić ziemskiej egzystencji. Rzeczywiście dokładna historia budynku nie jest do końca poznana, ale brzmi raczej prozaicznie. Prawdopodobnie budynek powstał na początku XX wieku w latach 1920 za pośrednictwem Towarzystwa Francusko-Włoskiego jako willa na użytek kadry inżynierskiej kopalni „Paryż”. Jedną z legend i to nie straszną jest krążący przekaz, iż zatrzymała się tu sama Maria Konopnicka. Po II wojnie światowej mieści się w nim wytwórnia strun gitarowych, prowadzona przez Mikołaja Sawicza. Natomiast od lat 70-tych willa zostaje zaadoptowana jako budynek gastronomiczny i szybko zyskuje miano znanej i lubianej restauracji, której też prawdopodobnie w tym czasie nadano nazwę zajazd „Hubertus”. Jednakże już od wielu lat „Hubertus” niszczeje, nikt go nie użytkuje, stoi ponury, opuszczony i dumny chociaż lata samotności, mimo pięknej fasady coraz bardziej odbijają się na jego wizerunku. Być może dlatego „Hubertusem” zaopiekowała się zjawą. Dąbrowianie opisują ją jako kobietę o siwych włosach, inni twierdzą, że widzieli białą postać pojawiającą się w oknach domostwa, niektórzy podają nawet bardziej szczegółowe informacje, że niejako zjawą pojawia się najczęściej wiosną i latem tuż o wschodzie słońca. Nie brakuje też upiornych opowieści o tłuczonym szkłe, stukaniu czy pojawiającym się świetle wewnątrz budynku. Podobno złe moce mają również niekorzystne oddziaływanie na zwierzęta znajdujące się w pobliżu zajazdu, ich zachowanie budzi niepokój właścicieli. Ale czy rzeczywiście „Hubertus” w swoich starych murach kryje mroczne tajemnice, w których to nadprzyrodzone siły pilnują bezpieczeństwa rezydencji – kto wie.

Faktem jest, że każdy szanujący się zamek, pałac czy willa posiada swoją legendę o grasujących duchach zjawach czy upiorach, takie historie stanowią atrakcje turystyczne i popularność miejsca, które wzbudza dreszczyk emocji. Podobnie nasz „Hubertus”, kusi zarówno strasznymi opowieściami jak i nie tuzinkową architekturą. Dlatego też pozostaje tylko nadzieja aby los starego zajazdu nie pozostał obojętny mieszkańcom Dąbrowy Górniczej i jako ten tylko zbędny budynek, wyburzony. Na koniec ten warto przytoczyć fragment słów piosenki zespołu „Homo Homini”, wszak że doskonale oddaje charakter tej historii:

*„W tym domu straszy mówią tak na mieście,  
Co ma się zdarzyć niechaj się już zdarzy wreszcie  
Więc popchnij bramę otwórz drzwi, zdejmij płaszcz  
W tym dziwnym domu mieszkam właśnie ja.....”*

**Bożena Opalińska-Głuźniewicz**

# Biblioteki *wirtualne*

## Biblioteka cyfrowa

Obecnie istnieją 3 typy nowoczesnych bibliotek:

- **biblioteka elektroniczna** – zbiory są przeszukiwane komputerowo, biblioteka gromadzi materiały drukowane i w wersji elektronicznej, a podstawowe czynności bibliotekarskie są przeprowadzane na odpowiednich programach komputerowych,
- **biblioteka wirtualna** – to zestaw informacji, dokumentów, czasopism, książek itp. o znaczeniu naukowym, cyfrowo zapisanych i istniejących w sieci, udostępniony poprzez elektroniczne media.
- **biblioteka cyfrowa** – to zintegrowany zestaw usług pozwalających na gromadzenie, opracowanie, przechowywanie, zabezpieczenie, przeszukiwanie i udostępnianie informacji zakodowanej w postaci cyfrowej.

W zależności od tego, czy mamy do czynienia z masową digitalizacją, czy z powolnym procesem udostępniania dzieł, czy gromadzi się dzieła od początku dostępne w formie elektronicznej (born digital) – biblioteki cyfrowe pełnią różne funkcje i służą różnym użytkownikom. Najważniejszą funkcją jest funkcja kulturowa – chodzi o zabezpieczenie dziedzictwa kulturowego, służbę nauce i edukacji.

### Pozostałe funkcje biblioteki cyfrowej to:

**funkcja informacyjna** – poprzez gromadzenie zasobów informacji o różnym charakterze, metainformacji oraz dokumentów cyfrowych,

**funkcja wyszukiwawcza** (pochodna funkcji informacyjnej) – umożliwia wyszukiwanie zbiorów lub informacji o nich,

**funkcja poznawcza** – ułatwia zdobycie wiedzy, np. użytkownik może odnaleźć ciekawostki o swoim regionie,

**funkcja estetyczna** – architekci bibliotek cyfrowych udostępniają funkcjonalny interfejs, który ułatwia poruszanie się po stronie internetowej użytkownikom,

**funkcja naukowo-edukacyjna** – w bibliotekach cyfrowych znajdują się publikacje naukowe i inne materiały pomocnicze,

**funkcja rozrywkowa** – udostępnianie użytkownikom zbiorów, które są związane z ich zainteresowaniami, np. fotografii czy wido-kówek (cenne obiekty dla kolekcjonera),

**funkcja archiwizacyjna** – wykorzystywanie technologii służących przedłużeniu żywotności zbiorów,

**funkcja lokalna** – promowanie zbiorów, które są charakterystyczne dla danego regionu,

**funkcja społeczno-integracyjna** – użytkownicy bibliotek cyfrowych tworzą społeczność i dzielą się swoimi opiniami na forum,

**funkcja komunikacyjna** – udostępnia się narzędzia komunikacyjne na stronie,

**funkcja technologiczna** – możliwa dzięki wdrażaniu systemów, które pozwalają np. przeglądać kolekcje,

**funkcja usługowa** – związana jest z usługami bibliotek cyfrowych, np. możliwość zeskanowania publikacji na życzenie.

Podobnie jak repozytoria, biblioteki cyfrowe opierają się na międzynarodowych standardach (dla opisu bibliograficznego np. Dublin Core, przesyłanie danych protokołów OAI-PMH) i praktykach opracowanych przez bibliotekarzy i informatyków. Dzięki przestrzeganiu tych standardów biblioteki cyfrowe działające w sieci mogą być przeszukiwane z jednego miejsca, mogą wymieniać się danymi, a w przyszłości zabezpieczyć zasoby na długi czas.

### Najczęściej stosowane oprogramowania to:

**DSpace** – platforma systemowa napisana w języku Java, darmowa. Głównym celem DSpace jest przechowywanie materiałów cyfrowych oraz ich udostępnianie w perspektywie długoterminowej;

**Greenstone** – oprogramowanie dostępne w dwóch wersjach: w języku Perl oraz Java;

**dLibra** – najpopularniejsze oprogramowanie w Polsce od 1999 roku tworzone przez Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe. Biblioteki cyfrowe stworzyły dzięki temu oprogramowaniu platformę rozproszonych bibliotek cyfrowych opartych na sieci Pionier. Na tym oprogramowaniu działa m.in. Śląska Biblioteka Cyfrowa.

### Najczęściej spotykane formaty, w których udostępnia się publikacje tekstowe to:

**plik tekstowy (niesformatowany tekst)** – stosunkowo rzadko używany ze względu na brak możliwości strukturyzacji, np. wyróżniania fragmentów tekstu (stosowanego w publikacjach papierowych),

**RTF (ang. Rich Text Format)** – format umożliwiający uproszczone formatowanie tekstu, stosunkowo słabo zachowujący pierwotny wygląd publikacji papierowej,

**HTML (ang. HyperText Markup Language)** – umożliwia szybką prezentację publikacji poprzez Internet (ze względu na szeroką dostępność przeglądarek internetowych), podobnie jak RTF umożliwiając stosowanie formatowania oraz umieszczania obrazków, ale również nie zachowując pierwotnego wyglądu publikacji papierowej,

**TIFF – format graficzny**, a zatem umożliwiający najwierniejszą w stosunku do papierowego oryginału prezentację zeskanowanej publikacji. Pliki w tym formacie zazwyczaj nie są kompresowane lub są kompresowane bezstratnie i mają większy rozmiar niż w przypadku plików tekstowych,

**DjVu** – format graficzny, a zatem umożliwiający najwierniejszą w stosunku do papierowego oryginału prezentację zeskanowanej publikacji. Słabo rozpowszechniony wśród użytkowników m.in. ze względu na wymaganą instalację wtyczki lub osobnej przeglądarki DjVu, ale wykorzystywany przez niektóre biblioteki cyfrowe ze względu na dedykowane, specjalne metody kompresji danych przeznaczone dla kolorowych, skanowanych dokumentów. Z tego formatu korzysta Miejska Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Górniczej, umieszczając swoje dokumenty w zasobach Śląskiej Biblioteki Cyfrowej,

**PDF (ang. Portable Document Format)** – powszechnie stosowany format umożliwiający najwierniejszą prezentację publikacji. Pliki w tym formacie zazwyczaj są kompresowane, mają większy rozmiar niż w przypadku plików tekstowych, lecz mniejszy niż TIFF. Format PDF jest stosowany zarówno w przypadku publikacji elektronicznych, jak i digitalizowanych publikacji papierowych. Najczęściej stosowany do elektronicznej publikacji czasopism.

W repozytoriach multimedialnych mogą znajdować się także pliki graficzne (np. w formatach PNG, TIFF, DjVu, JPEG), pliki dźwiękowe (np. MP3, Ogg Vorbis, WAV, MIDI) oraz pliki wideo (np. MPEG, WMV, AVI, Ogg).

Za pierwszą polską bibliotekę cyfrową uważa się Elektroniczne Archiwum Skryptów Uczelnianych AGH w Krakowie. Program został uruchomiony w listopadzie 1999 r. W tym samym roku powstał projekt utworzenia Wirtualnej Biblioteki Literatury Polskiej. Powstała również w ramach projektu UNESCO Biblioteka Wirtualna Klasycznych Tekstów Literatury Świata. Kolejnym była Skarbnica Literatury Polskiej, która zawierała dzieła 69 pisarzy polskich. Pierwszą z założenia narodową biblioteką miała być Polska Biblioteka Internetowa (2002 r.). Zbiory miały docelowo obejmować klasykę literatury polskiej, podręczniki akademickie, publikacje naukowe, dokumenty archiwalne, zbiory muzyczne, kartograficzne, ikonograficzne. W 2008 r. PBI została przekazana Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które dalszą rozbudowę zleciło Bibliotece Narodowej.



W 2002 r. powstała pierwsza biblioteka na platformie Libra – Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa. Od tego momentu zaczęły licznie powstawać biblioteki cyfrowe o charakterze regionalnym np.: Dolnośląska Biblioteka Cyfrowa, Małopolska Biblioteka Cyfrowa, Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa, Śląska Biblioteka Cyfrowa, Zachodniopomorska Biblioteka Cyfrowa „Pomerania”. Powstawały również biblioteki o charakterze instytucjonalnym, czyli tworzone przez poszczególne biblioteki czy instytucje np.: Akademska Biblioteka Internetowa Uniwersytetu w Poznaniu, BC Politechniki Gdańskiej, BC Uniwersytetu Wrocławskiego. W bibliotekach o charakterze instytucjonalnym zbiory są ujęte w kolekcje zróżnicowane pod względem treści – materiały naukowe, skrypty podręczniki, starodruki, prace doktorskie i habilitacyjne, monografie, czasopisma, rysunki, grafiki, mapy, nuty, pocztówki, kroniki.

Przykłady najpopularniejszych bibliotek cyfrowych:

**Światowa Biblioteka Cyfrowa** jest międzynarodową biblioteką cyfrową pod patronatem UNESCO i Biblioteki Kongresu. Propozycję stworzenia World Digital Library złożył w czerwcu 2005 roku bibliotekarz Kongresu James H. Billington podczas przemówienia przed Narodowym Komitetem UNESCO. Propozycja została zaakceptowana i zrealizowana. Zadaniem biblioteki jest promowanie międzynarodowego i międzykulturowego zrozumienia oraz powiększanie objętości i różnorodności treści kulturowych w internecie. Jednym z jej celów jest rozpowszechnianie treści nieanglojęzycznych oraz treści spoza obszaru kultury zachodniej. Materiały umieszczane na stronach biblioteki są darmowe i są dostępne w wielu językach. Wśród nich znajdują się manuskrypty, mapy, rzadkie książki, zapisy nutowe, nagrania, filmy, fotografie, szkice architektoniczne i inne znaczące kulturowo materiały.

**Projekt Gutenberg** został rozpoczęty w 1971 r. w Stanach Zjednoczonych przez Michaela Harta znanego jako wynalazca książki elektronicznej. Jego celem było udostępnienie elektronicznych książek w Internecie, które zostały opublikowane w wersji papierowej. Projekt Gutenberg to ogromna biblioteka cyfrowa książek w kilkudziesięciu językach (również po polsku), obejmująca każdy możliwy gatunek i rodzaj książki. Zbiera również w specjalnych kolekcjach zapisy nutowe, audiobooki generowane przez syntezatory mowy i nagrywane przez lektorów i wiele innych różnorodnych zasobów.





**Projekt Runeberg** jest to biblioteka cyfrowa wzorowana na projekcie Gutenberg. Powstał w 1992 r. i zajmuje się publikowaniem elektronicznych wersji dzieł nordyckich. Jego nazwa pochodzi od nazwiska narodowego poety Finlandii.

**Internet Archive** – instytucja non-profit z siedzibą w San Francisco, zajmująca się gromadzeniem i udostępnianiem zasobów w postaci cyfrowej. Została założona w 1996 r. Archiwum gromadzi wersje ogólnodostępnych stron www, dawne wersje oprogramowania, filmy, książki, nagrania dźwiękowe, nagrania programów telewizyjnych itp. Archiwum udostępniane jest bezpłatnie historykom, naukowcom oraz w celach edukacyjnych. Część zasobów dostępna jest dla każdego.

**Europejska Biblioteka Cyfrowa EUROPEANA** umożliwia dostęp do zbiorów bibliotek, muzeów i archiwów Europy. Na swojej stronie Europeana tak określa swoją misję: „Europeana wspiera sektor dziedzictwa kulturowego w jego transformacji cyfrowej. Rozwijamy wiedzę specjalistyczną, narzędzia i polityki, aby uwzględnić zmiany cyfrowe i zachęcać do partnerstwa wspierającego innowacje”. Europeana została otwarta w 2008 r. z inicjatywy Unii Europejskiej. Współpracuje z ponad 3000 instytucji kultury w Europie. Jej partnerem jest również Federacja Bibliotek Publicznych, która łączy w sobie zbiory bibliotek cyfrowych polskich instytucji kultury, sztuki i edukacji. Poprzez zasoby Śląskiej Biblioteki Cyfrowej zdigitalizowane dokumenty dąbrowskiej księżnicy są dostępne w Europeanie.

**Federacja Bibliotek Cyfrowych** została założona w 2007 r. i pełni rolę m.in. serwisu ułatwiającego odnalezienie zasobów cyfrowych dostępnych poprzez Internet w polskich rozproszonych bibliotekach cyfrowych, nie pełni natomiast roli platformy do publikowania tych zasobów. W związku z tym IChB PAN PCSS (instytucja odpowiedzialna za FBC) nie ponosi żadnej odpowiedzialności za materiały publikowane w bibliotekach cyfrowych dostępnych poprzez Federację Bibliotek Cyfrowych. W szczególności chodzi tu o kwestie związane z prawami autorskimi i pokrewnymi.

**Polona.pl** jest największą biblioteką cyfrową w Polsce i jedną z największych w Europie. To nieodpłatny, szeroki dostęp do obiektów cyfrowych wysokiej jakości. Zbiory pochodzą głównie z zasobów Biblioteki Narodowej oraz instytucji współpracujących. Polona wchodzi w skład FBC oraz EUROPEANA. Powstała w 2006 roku.

**Wypożyczalnia ACADEMICA** jest to wypożyczalnia międzybiblioteczna umożliwiająca bezpłatne korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. Publikacje niechronione prawem autorskim lub licencjonowane, są dostępne dla każdego użytkownika Internetu bez żadnych ograniczeń. Natomiast publikacje chronione prawem autorskim są dostępne na dedykowanych terminalach w bibliotekach należących do systemu ACADEMICA. Miejska Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Górniczej współpracuje z Wypożyczalnią ACADEMICA. W Czytelni Multimedialnej można skorzystać z terminala i przeglądać zasoby cyfrowe Biblioteki Narodowej.

W obecnych czasach dostęp do książek jest o wiele łatwiejszy. Nie ogranicza nas czas, miejsce i ilość przeglądanych pozycji. Do bibliotek cyfrowych mamy dostęp 24 godziny na dobę. Jest jeszcze jedna bardzo ważna, o ile nie najważniejsza, funkcja bibliotek cyfrowych. Ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego całego świata. Stare fotografie, ważne dokumenty, cenne starodruki i rękopisy mogą być dostępne dla każdego jako zasób cyfrowy. Nie ma obawy, że zostaną zniszczone przez użytkownika. Jest to doskonały przykład, jak nowe technologie mogą skutecznie zabezpieczać naszą historię. Ale czasami dobrze jest usiąść sobie na plaży, wsłuchać w szum Pogorii i poczytać zwykłą papierową książkę. W całym tym świecie wirtualnym nie zapomnijmy o tej typowej bibliotece z typowymi zbiorami.

### Agnieszka Kowalska

Bibliografia:

[https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%9Awiatowa\\_Biblioteka\\_Cyfrowa](https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%9Awiatowa_Biblioteka_Cyfrowa)  
[https://pl.wikipedia.org/wiki/Internet\\_Archive](https://pl.wikipedia.org/wiki/Internet_Archive)  
<https://www.europeana.eu/pl>  
<https://fbc.pionier.net.pl/>  
<https://polona.pl/>  
<https://academica.edu.pl/>

# Repozytorium, że co????

Dzisiaj będzie na poważnie i bardzo naukowo. Padnie kilka trudnych słów: repozytorium, zasoby pełnotekstowe. I kolejne słowo bardzo popularne i łatwe w odbiorze: internet.

W XX wieku osoby odwiedzające biblioteki publiczne, naukowe lub akademickie często widzieli młodych ludzi pochylo-nych nad stertą otwartych książek i robiących kilometry notatek. To byli maturzyści i studenci. Uczyli się do egzaminów, matury albo pocili nad napisaniem pracy magisterskiej. Godziny spędzone w zaciszu biblioteki... Och, cudowne czasy! Oczywiście z punktu widzenia bibliotekarza z tzw. stażem.

Obecnie sytuacja wygląda zupełnie inaczej: komputer, Word i CTR C – CTR V. A co pomiędzy? Co mamy zamiast „i”??? Mamy właśnie REPOZYTORIUM.

Repozytorium (łac. repositorium) oznacza „miejsce uporządkowanego przechowywania dokumentów, z których wszystkie przeznaczone są do udostępniania”. Niegdyś szafa na książki i akta urzędowe, dziś termin stosowany również w odniesieniu do najrozmaitszych zasobów cyfrowych (baz danych, zbioru pakietów czy kodów źródłowych).

# R

Repozytoria naukowe ułatwiają dostęp do wiedzy w ramach tzw. otwartych zasobów (Open Access). Prezentowane treści są linkami kierującymi do serwisów zewnętrznych. Open Archives Initiative zrodziła się w USA na początku lat 90-tych XX w. Tradycja Open Access wywodzi się z budowania pierwszych na świecie otwartych archiwów elektronicznych dokumentów, tzw. e-printów, które zwano open archives. Miały one przyspieszyć przepływ informacji między naukowcami, zwłaszcza

z dziedzin takich jak matematyka, fizyka, informatyka, medycyna czy chemia. Ich głównym zadaniem było dać wolny, darmowy i nade wszystko szybki dostęp do wiedzy. Archiwa tego typu zaczęły się bardzo poważnie rozwijać w USA i Europie Zachodniej. Kontynuacją tej aktywności jest inicjatywa, którą oficjalnie nazywa się: Open Access Initiative (OAI).

Repozytoria elektroniczne podzielić można na dwie podstawowe grupy:

repozytoria dziedzinowe, rozpowszechnione wśród naukowców reprezentujących dziedziny dynamicznie się rozwijające, skłonnych do szybkiego dzielenia się wynikami badań, np. arXiv (<http://arxiv.org/>) z zakresu fizyki, matematyki, informatyki,

repozytoria instytucjonalne służące archiwizacji intelektualnego dorobku danej instytucji, wśród których wyróżnić można:

- repozytoria instytucjonalne jednej instytucji,
- repozytoria ponadinstytucjonalne łączące grupę instytucji tego samego typu lub wyodrębnione ze względu na lokalizację geograficzną, np. regionalne biblioteki cyfrowe.

Repozytoria mogą stanowić też część bibliotek cyfrowych, które nazywane są również bibliotekami internetowymi, sieciowymi, elektronicznymi, wirtualnymi.

Repozytoria multidyscyplinarne (przykłady):

**Biblioteka Nauki** – udostępnia w sposób otwarty pełne teksty artykułów publikowanych w polskich czasopismach naukowych i pełne teksty wybranych książek naukowych wraz z ich metadanymi.

**OpenAIRE** – multiwyszukiwarka publikacji dostępnych w Open Access z krajów Unii Europejskiej. Rejestruje ponad 8.000.000 dokumentów. Platforma umożliwia przeszukiwanie repozytoriów poszczególnych krajów.

**OpenDOAR** – portal akademickich repozytoriów naukowych Open Access. Rejestruje repozytoria naukowe i biblioteki cyfrowe poszczególnych krajów świata.

**Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych** – zawiera zdigitalizowane materiały archiwalne, publikacje naukowe, dokumentacje badań oraz piśmiennicze dziedzictwo kulturowe wyselekcjonowane ze zbiorów 16 polskich instytutów naukowych oraz ich bibliotek tworzących Konsorcjum Repozytorium Cyfrowego Instytutów Naukowych.

**CEON** – repozytorium Centrum Otwartej Nauki udostępniające różnego rodzaju materiały naukowe, takie jak artykuły, książki, materiały konferencyjne, raporty czy rozprawy doktorskie. Dostęp do wszystkich materiałów zgromadzonych w repozytorium jest otwarty.

Repozytoria dziedzinowe (przykłady):

**CogPrints** - archiwum dokumentów z dziedziny m.in. psychologii, neurologii, filozofii, medycyny i antropologii.

**E-LIS** - repozytorium pełnotekstowych dokumentów dotyczących bibliotek, bibliotekoznawstwa i informacji naukowej.

**Web Gallery of Art** - wirtualne muzeum sztuki europejskiej. Gromadzi reprodukcje obrazów, rzeźb, a także biogramy artystów tworzących od XI do połowy XIX wieku.

Teraz, pisząc pracę magisterską, możemy spokojnie siedzieć w ogródku z laptopem na kolanie i truskaweczką w dłoni. Znajdąc linki do „magazynów” informacji, możemy zbierać materiały naukowe i przeglądać interesujące nas pozycje. Nauka stała się bardziej dostępna. Możemy sięgać do stron Open Access lub na strony Bibliotek Cyfrowych.

**Agnieszka Kowalska**

Bibliografia:

Repozytorium – Wikipedia, wolna encyklopedia  
Repozytoria naukowe – Biblioteka Główna ([up.krakow.pl](http://up.krakow.pl))

# Cyfrowa pamięć regionu

**Śląska Biblioteka Cyfrowa** została utworzona na mocy porozumienia pomiędzy Biblioteką Śląską a Uniwersytetem Śląskim w dniu 20 lipca 2006 r. Obie instytucje posiadały uzupełniające się doświadczenia, przydatne we wzajemnej współpracy. Celem działania ŚBC jest prezentacja i udostępnianie na nośnikach cyfrowych kulturowego dziedzictwa Śląska w jego historycznej i współczesnej różnorodności, prezentowanie dokumentów dotyczących Zagłębia Dąbrowskiego, publikowanie naukowego dorobku regionu. Zasób publikowany w ŚBC udostępniany jest wszystkim użytkownikom internetu nieodpłatnie. Śląska Biblioteka Cyfrowa jest włączona w krajowy system bibliotek cyfrowych – Federację Bibliotek Cyfrowych, a wraz z FBC wchodzi w skład Europejskiej Biblioteki Cyfrowej – EUROPEANA.

O co w tym wszystkim chodzi? To proste. Zamiast prosić w bibliotekach lub muzeach o dostęp do cennych i starych eksponatów, możemy wejść na stronę: [www.sbc.org.pl](http://www.sbc.org.pl) i obejrzeć „z bliska” starodruki, czasopisma z wieków poprzednich lub cenne fotografie tworzące historie rodzin, miast i regionów. Możemy cofnąć się w czasie bez obawy, że uszkodzimy kruche i stare zbiory. Możemy poczuć się jak Robert Langdon z tą różnicą, że nam nie zabraknie tlenu między regałami. I w takiej formie przeglądania nie mamy szansy wyrwać strony z cennego dzieła. Zapraszamy również do przeglądania naszych dokumentów umieszczonych w zasobach Śląskiej Biblioteki Cyfrowej.

**Agnieszka Kowalska**

Bibliografia:

<https://www.sbc.org.pl/dlibra>

Cyfrowa pamięć regionu. 10 lat Śląskiej Biblioteki Cyfrowej, Katowice, „Biblioteka Śląska”, 2017, ISBN 978-83-64210-41-9

Brown Dan, Kod da Vinci, Warszawa, „Świat książki”, 2006, ISBN 83-247-0307-1





# Październik

**1 października 1995** swoją inaugurację miała Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej.

Akademia Wyższa Szkoła Biznesu powstała na bazie pierwszego w Zagłębiu Prywatnego College Business'u i Języków Obcych. Oferował on słuchaczom kursy językowe oraz, w ramach działalności studium policealnego, zajęcia na kierunku ekonomia. Od chwili powstania College cieszył się dużym zainteresowaniem, dlatego podjęto decyzję o powołaniu Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej. Uczelnia powstała w 1995 r., uzyskując uprawnienia studiów licencjackich na kierunku Zarządzanie i Marketing. Funkcję rektora objął prof. dr hab. Henryk Walica. Drugim rektorem WSB był prof. zw. dr hab. Jacek Wódz, uznany socjolog, autorytet w dziedzinie integracji europejskiej i socjologii polityki. W roku 2000 władze WSB ustanowiły nagrodę Edukator Roku, która była symbolem troski o rozwój polskiej edukacji. Nadawana jest w czterech kategoriach: Europejski Wymiar Edukacji, Animator, Mecenat i Najlepszy Student.

Akademia WSB prężnie się rozwijała. Stawiała na współpracę z innymi Uczelniami. W 2002 r. podpisała porozumienie o współpracy z Wydziałem Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej, w 2003 r. z Instytutem Informatyki Teoretycznej PAN, w 2004 r. z Akademią Ekonomiczną w Krakowie i Uniwersytetem Śląskim. Również w 2004 r. Wyższa Szkoła Biznesu podpisała porozumienie z Urzędem Marszałkowskim. To pierwsze tego typu porozumienie zawarte przez Samorząd Wojewódzki z uczelnią niepubliczną. Na mocy porozumienia studenci WSB odbywają praktyki zawodowe i dyplomowe w Urzędzie Marszałkowskim.

Obecnie Akademia Wyższa Szkoła Biznesu rozszerzyła znacznie swoją działalność. Posiada 6 wydziałów zamiejscowych w Żywcu, Tychach, Cieszynie, Olkuszu, Krakowie i Gliwicach. Posiada międzynarodowe akredytacje oraz członkostwa. Posiada własne wydawnictwo, które swoje książki i czasopisma umieszcza w zasobach Śląskiej Biblioteki Cyfrowej.



**3 października 1908** Z wyroku władz carskich zostaje powieszony na stokach Cytadeli Warszawskiej Józef Mirecki pseud. „Montwiłł”

Józef Anastazy Mirecki urodził się w 27.02.1879 r. W 1896 przeprowadził się do Zagłębia Dąbrowskiego, gdzie od października 1896 do lipca 1897 odbywał praktykę ślusarską w Hucie Bankowej w Dąbrowie Górniczej. Następnie wstąpił do szkoły sztygarów w Dąbrowie Górniczej. Szkoły jednak nie ukończył, ponieważ pod koniec listopada 1899 został usunięty za kierowanie akcją w obronie pokrzywdzonego kolegi. Według innej wersji za udział w manifestacji przy grobie robotników, zabitych dwa lata wcześniej w starciu z rosyjskim wojskiem. Rozpoczął pracę jako pomocnik buchaltera w Kopalni „Jan” w Dąbrowie Górniczej. Był członkiem Organizacji Bojowej PPS. Podczas rewolucji 1905-1907 dowodził wieloma brawurowymi akcjami ekspropriacyjnymi. 28 listopada 1907 został wydany żandarmom przez prowokatora Charewicza. Rok później 6 października został skazany na śmierć. Wyrok wykonano 9 października 1908 r. Miejsce jego pochówku do dziś pozostaje nieznanne. Józef Mirecki osierocił córkę, której ojcem chrzestnym był Józef Piłsudski.

**17 października 1982** nastąpiło uroczyste otwarcie prywatnego muzeum Stanisława Bocianowskiego przy ulicy Konopnickiej. Był to „Dom Pamiątek Przeszłości Zofii i Stanisława Bocianowskich”. Pan Stanisław z zawodu był optykiem, ale jego prawdziwą pasją oraz powołaniem była działalność społeczna, oraz kolekcjonowanie relikwii historycznych. Państwo Bocianowscy przez lata gromadzili m.in. chopinalia, rękopisy nutowe, medale, książki, fotografie, obrazy oraz meble, które zostały wystawione na publiczny widok w październiku 1982 roku.

# RECENZJE



## „Skradziona korona” Barbara Wicher

Każda z nas ma w sobie księżniczkę.

Julka to współczesna księżniczka, która dostaje na urodziny wymarzoną suknię i pierwszą w życiu koronę. Jest zachwycona i obiecuje, że już zawsze będzie je nosić. Szybko jednak okazuje się, że bycie księżniczką jak z bajki wcale nie jest takie... bajkowe. Na dodatek suknia i korona nagle znikają! Rodzina królewska musi przeprowadzić prawdziwe śledztwo: kto ukradł koronę? I przede wszystkim: dlaczego?

Autorka, Barbara Wicher, to pisarka dla dzieci i tłumaczka z języka francuskiego, urodzona w Czeladzi i mieszkająca obecnie we Francji. Znana jest przede wszystkim z trylogii o przygodach Tybalda, czy książki Zapiski nastolatki (nie) takiej jak inne. Za piękną oprawę graficzną książki odpowiada ilustratorka Agnieszka Wajda.

Barbara Wicher w ciekawy sposób prowadzi czytelnika przez zagadkę zniknięcia korony, stopniowo rozwikłując całą tajemnicę. Historia Julki pokazuje dziewczynkom, że nie muszą rezygnować z bycia sobą na rzecz konwenansów, a bycie księżniczką nie wymaga wspinania się po drzewach i dobrej zabawy.

### Monika Witczak - Czytająca Mama

Tytuł: Skradziona korona  
Autor: Barbara Wicher  
Ilustracje: Agnieszka Wajda

Wydawnictwo: Dziwimisie  
Liczba stron: 91  
Rok wydania: 2023



## „Życie” Lisa Aisato

Są takie momenty w życiu, w których zatrzymujemy się na chwilę. Coś nas zachwyca i pobudza do pewnych przemyśleń, refleksji. Tak się dzieje, kiedy zagłębimy do niezwykłego dzieła norweskiej artystki Lisy Aisato „Życie”. Mimo iż książka posiada ponad 190 stron, tekstu nie znajdziemy w niej wiele, ale ilustracje wykonane przez autorkę mówią znacznie więcej niż słowa. Tym bardziej książka ta jest niezwykła. Każda strona budzi nowe uczucia: tęsknotę, smutek, radość, wspomnienie pierwszej miłości, utratę bliskiej osoby, narodziny dziecka, bunt okresu dorastania, wątpliwości dorosłego człowieka, marzenia, lęki i nadzieje, jednym słowem – życie, od początku do końca. Pobudza do wspomnień, nawet tych najbardziej odległych, z dzieciństwa, wzrusza, dotyka, ale i przywołuje trudne momenty, bo w końcu życie to nie tylko sama radość, sukcesy, ale też porażki i smutek. W tej książce znajdziemy właśnie to wszystko, co w życiu może nas spotkać – szczęście, miłość i nową szansę, ale też utratę, rozstanie czy pożegnanie.

Książka jest pięknie wydana, intensywność barw i technika wykonania rysunków autorki jest bardzo przemawiająca. Nie potrzeba słów, by powiedzieć tak wiele. Lisa Aisato napisała tak niewiele w tej książce, a tak wiele przez to powiedziała.

### Anna Grzywocz

Tytuł: „Życie”  
Autorka: Lisa Aisato

Wydawnictwo: Wydawnictwo Literackie  
Liczba stron: 192  
Rok wydania: 2021

# Festiwal Miedzianka Po Drodze, czyli objazdowe święto literatury w Dąbrowie Górniczej



**MIEDZIANKA  
PO DRODZE**



## Śladami Miedzianki – jak to się zaczęło?

Idea festiwalu zrodziła się kilka lat po ukazaniu się książki F. Springera „Miedzianka. Historia Znikania”, nakładem Wydawnictwa Czarne w 2011 r. Wówczas zaczęto organizować właśnie w tytułowej Miedziance (małutkiej wiosce, położonej na Dolnym Śląsku) festiwal reportażu Miedzianka Fest, który z roku na rok gromadził coraz większą publikę, aż w końcu zdecydowano wyruszyć z nim w drogę...

## Trasą po województwie śląskim

Tegoroczna edycja Festiwalu Miedzianka Po Drodze została mocno osadzona w aż siedmiu miastach, położonych na terenie woj. śląskiego: w Gliwicach, Rudzie Śląskiej, Bytomiu, Zabrze, Tychach, Dąbrowie Górniczej, Zawierciu. Organizatorom zależało na zbliżeniu do siebie kolejnych wydarzeń festiwalowych. - (...) Aglomeracja śląsko-zagłębiowska, która składa się z wielu większych lub mniejszych miast, stwarza do tego doskonałe warunki. Jednocześnie każde z miast jest nieco inne i można tam coś innego opowiedzieć - zauważa Filip Springer, inicjator wydarzenia.

I w ten oto sposób Miedzianka zawitała do Dąbrowy Górniczej, gdzie zlokalizowano przedostatni przystanek w objazdowej trasie festiwalu.

## OIKOS w Dąbrowie Górniczej

Spotkania festiwalowe skoncentrowano wokół tematyki domu (gr. oikos). To dom właśnie łączy ekonomię - sztukę zarządzania nim z ekologią - wiedzą o nim. W czasie tegorocznej Miedzianki starano się dowiedzieć, co też się z nami stało, że zapomnieliśmy o tak bliskim pokrewieństwie tych dwóch słów. Na bezpieczną przystań w trakcie festiwalowej podróży w naszym mieście (1.09) wytypowano dogodnie usytuowaną przestrzeń Fabryki Pełnej Życia, zaś lokalne gospodarowanie powierzono: Miejskiej Bibliotece Publicznej, która w istocie literaturą stoi, wraz z Miastem Dąbrowa Górnicza, przy nieocenionej współpracy Pogorii Residence Hotel & Restaurant oraz Pałacu Kultury Zagłębia. Głównym organizatorem Miedzianki po Drodze była Fundacja Instytut Reportażu.

## Po drodze do biblioteki

Jako, że Dąbrowa Górnicza gościła w swoich skromnych progach literacki festiwal z całą gamą wybitnych pisarzy, reportażystów czy artystów (m.in. na czele z Sylwią Chutnik, Julią Fiedorczyk, Grzegorzem Piątkiem, Michałem Nogasiem czy Mariuszem Szczygłem), nie mogło na nim zabraknąć stoiska dąbrowskiej księżnicy jako głównego opiekuna przedsięwzięcia, gdzie w mobilnym punkcie bibliotecznym można było założyć kartę biblioteczną, uprawniającą do korzystania z bogatego księgozbioru lub też dowiedzieć się, jakie skarby skrywa i co ma do zaoferowania swoim Czytelnikom. MBP pochwaliła się także premierową odsłoną autorskiej wystawy „Kulisy literatury” - promującej w głównej mierze pasję do czytania, jak i znakomite osobistości związane z życiem kulturalnym Zagłębia Dąbrowskiego. Na zainteresowanych czekał specjalnie przygotowany kod QR, przenoszący w wirtualną przestrzeń, gdzie zaprezentowano efekty kilkumiesięcznych starań instytucji.

Miedzianka gwarantowała publiczności nie tylko inspirujące



rozmowy prosto ze świata literatury, ale i spaceru po czwartej przyrodzie ze Stanisławem Łubieńskim w okolicach zbiornika Pogoria II i te z przewodnikiem po wnętrzach Pałacu Kultury Zagłębia, festiwalowa telewizja śniadaniowa na żywo z Dąbrowy Górniczej (wydarzenie online), „Art Thinking” - kino letnie Deloitte, spektakl Teatru Improwizowanego Klancyk w oparciu o najnowszą książkę „Ciało huty” autorstwa Anny Cieplak (uznanej dąbrowskiej pisarki), a także plenerowe czytanie tekstów na zakończenie emocjonującego dnia festiwalu. Nie zabrakło oczywiście księgarni na kółkach, czyli book trucka, warsztatów dla najmłodszych miłośników literatury, pogaduszek z literatami przy pysznej kawie i lemoniadzie, niezliczonych ilości złożonych autografów, pamiątkowych zdjęć, a nawet zwierzęcego pierwiastka w postaci pewnej gęsi i kaczkę, które nader żywo uczestniczyły w wydarzeniach, a przede wszystkim wspomnień, które mamy nadzieję odżyją z większą mocą podczas kolejnych edycji Miedzianki.

**Marta Wiśnicka**

# Narodowe Czytanie w bibliotecznym stylu!

**W tym roku mija 135 lat od ukazania się pierwszego wydania popularnej powieści pozytywistycznej – „Nad Niemnem”.**

Wrzesień niezmiennie kojarzony jest z powrotem do obowiązków szkolnych, ale i ogólnopolską akcją czytelnictwa, jaką jest Narodowe Czytanie. Wydarzenie zainicjowano w 2012 r. wspólną lekturą „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, w tegorocznej edycji wróciliśmy do „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej, i to właśnie ten utwór był inspiracją do przeprowadzenia: pojedynku literackiego, warsztatów kreatywnego pisania czy też nagrań promujących wydarzenie z udziałem Zastępcy Prezydenta Dąbrowy Górniczej – Bożeny Borowiec oraz nieocenionych przedstawicieli firm zaprzyjaźnionych z dąbrowską biblioteką.

Główną atrakcją Narodowego Czytania był pojedynek literacki, czyli widowisko rozrywkowe, którego celem była rywalizacja aktorów-improwizatorów na polu interpretacji tekstów „Nad Niemnem”. W pojedynku, który rozpoczął się 2 września o godz. 12:00 w przestrzeni Fabryki Pełnej Życia, zmierzyły się dwie grupy: dąbrowski Kabaret DNO oraz Dom Komedii z Krakowa. Profesjonalnych artystów wspierali przedstawiciele miejskich firm i instytucji, w składzie: Alicja Kowalska – Prezes Stowarzyszenia Civitas, Edyta Piekoszowska – Zastępca Dyrektora Pałacu Kultury Zagłębia, Mateusz Orkisz – architekt i właściciel Archizone Studio Projektowe Grzegorz Szymański – Prezes Zarządu Optokom z Dąbrowy Górniczej. Całość prowadziła niezastąpiona Anna Joanna Stępień – aktorka teatralna i choreografka, miłośniczka literatury i sztuki improwizacji. Werdyktem publiczności ogłoszono bezapelacyjny remis, gdyż zarówno dąbrowscy artyści, jak i grupa krakowskich improwizatorów okazali się nad wyraz profesjonalni, dostarczając widowni co rusz mnóstwa okazji do uśmiechu!

Przedsięwzięcie było też doskonałą okazją do kreatywnych zabaw słowem, a to za sprawą warsztatów krótkich form literackich z Fundacją „Loesje”, inspirowanych popularną powieścią Orzeszkowej. Zajęcia skierowane do młodzieży i dorosłych, pobudzały wyobraźnię oraz rozwijały umiejętności językowe uczestników.

Honorowym gościem wydarzenia była Bożena Borowiec – II Zastępca Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej. Swoją obecnością zaszczytili nas także: Beata Małecka-Libera – Senator RP, Rafał Adamczyk – Poseł na Sejm RP, a także Będzińskie Stowarzyszenie Amazonek.

Niebanalną formą promocji lektury „Nad Niemnem” były w tym roku produkcje filmowe z udziałem wspomnianej Bożeny Borowiec, donatorów MBP wspierających rozwój czytelnictwa w Dąbrowie Górniczej oraz dyrekcji dąbrowskiej księżnicy. Dzięki współpracy Prezesa Ngk Ceramics Polska Dąbrowa Górnicza – Takeyuki Ishii oraz Prezesa SK hi-tech battery materials Poland – Byoung Chul Park akcja nabrała międzynarodowego wymiaru, a „Nad Niemnem” wybrzmiało w ojczystych językach donatorów, czyli w języku japońskim i koreańskim.

Specjalne podziękowania kierujemy w stronę Shiori Hosaka za tłumaczenie oraz Takeyuki Ishii za korektę translacji na język japoński. Dziękujemy także dr Chang IL You za translację koreańską. Zachęcamy do odwiedzenia kanału YouTube MBP, gdzie dostępny jest wspomniany film.

To już 12. odsłona Narodowego Czytania realizowana przez Miejską Bibliotekę Publiczną. Do tej pory sięgaliśmy po dzieła m.in.: Mickiewicza, Fredry, Sienkiewicza, Prusa, Wyspiańskiego czy Zapolskiej. Tegoroczne wydarzenie pozwoliło przybliżyć mieszkańcom Dąbrowy Górniczej społeczno-obyczajową powieść „Nad Niemnem” autorstwa Elizy Orzeszkowej – wybitnej pisarki i publicystki, bogato obrazującej życie społeczne epoki. Wierzymy, że zarówno sprawdzona formuła „literackiego pojedynku”, jak i rozpoznawalna przestrzeń miasta gwarantowały publiczności kulturalną rozrywkę, połączoną z propagowaniem klasycznych dzieł polskiej literatury.

Przedsięwzięcie zorganizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich – Zarząd Oddziału w Katowicach, przy wsparciu finansowym Urzędu Miasta w Dąbrowie Górniczej.

**Marta Wiśnicka**

# Narodowe czytanie

## 2023



*"Serce nie służy, nie zna co to pany."*

*Eliza Orzeszkowa, Nad Niemnem*



biblioteka-dg.pl



@mbpdg



Zdjęcia: Archiwum MBP w Dąbrowie Górniczej, na fotografii Dyrektor MBP dr Beata Langer oraz Bożena Borowiec Zastępca Prezydenta Dąbrowy Górniczej



Zdjęcie: Archiwum MBP w Dąbrowie Górniczej, na fotografii Dyrektor MBP dr Beata Langer, Takeyuki Ishii - Prezes Ngk Ceramics Polska Dąbrowa Górnicza oraz Byoung Chul Park - Prezesa SK hi-tech battery materials Poland

# Lato w bibliotece

Jak co roku, w okresie wakacyjnym miasto Dąbrowa Górnicza zorganizowało szereg atrakcji dla najmłodszych pod szyldem „Lato w mieście”. Dąbrowska biblioteka aktywnie włączyła się w ten projekt, proponując w ramach swojej „Akcji Lato” wiele ciekawych spotkań. Najmłodszy czytelnicy mogli z nich skorzystać w Bibliotece Głównej, w filiach, a także w plenerze.

Gdzie można spotkać naszych bibliotekarzy? Odpowiedź wydaje się banalna, ale jest prawdziwa: wszędzie! W ramach spotkań „(w) Punkt Biblioteka” odwiedziliśmy zarówno Park Zielona, jak i plażę przy Pogorii III. Na naszym stanowisku można było stworzyć małe plastyczne arcydzieło, odpocząć z wybraną książką na leżaku, zagrać w scrabble lub posłuchać przygotowanej bajki. Ci, którzy z jakichś powodów nie zdążyli jeszcze zapisać się do biblioteki, mogli to zrobić w naszym mobilnym punkcie.

Szczególnie spragnieni kontaktu z przyrodą czytelnicy mieli kilka opcji: w filii nr 8 mogli posłuchać wykładu na temat pszczelarstwa, zasmakować miodowych wyrobów oraz przyjrzeć się pracy pszczelarza przy naszych bibliotecznych pasiekach. Dodatkową atrakcją było samodzielne tworzenie świec z wosku. Natomiast na terenie za Biblioteką Główną w każdy letni wtorek i czwartek swoje podwoje otwierała biblioteka pod chmurką: dobra książka, wygodny leżak, gry i zabawy dla dzieci – nawet pogoda nam sprzyjała!

Standardowo na najmłodszych w naszych bibliotecznych filiach czekały zajęcia literacko-plastyczne o przeróżnej tematyce: dzień bez telefonu, pierwsza pomoc, warzywa i owoce, ekologia, sport, ale też zupełnie inne aktywności, takie jak kalambury, gry planszowe, mini escape room, a nawet... spacer z książką na głowie!

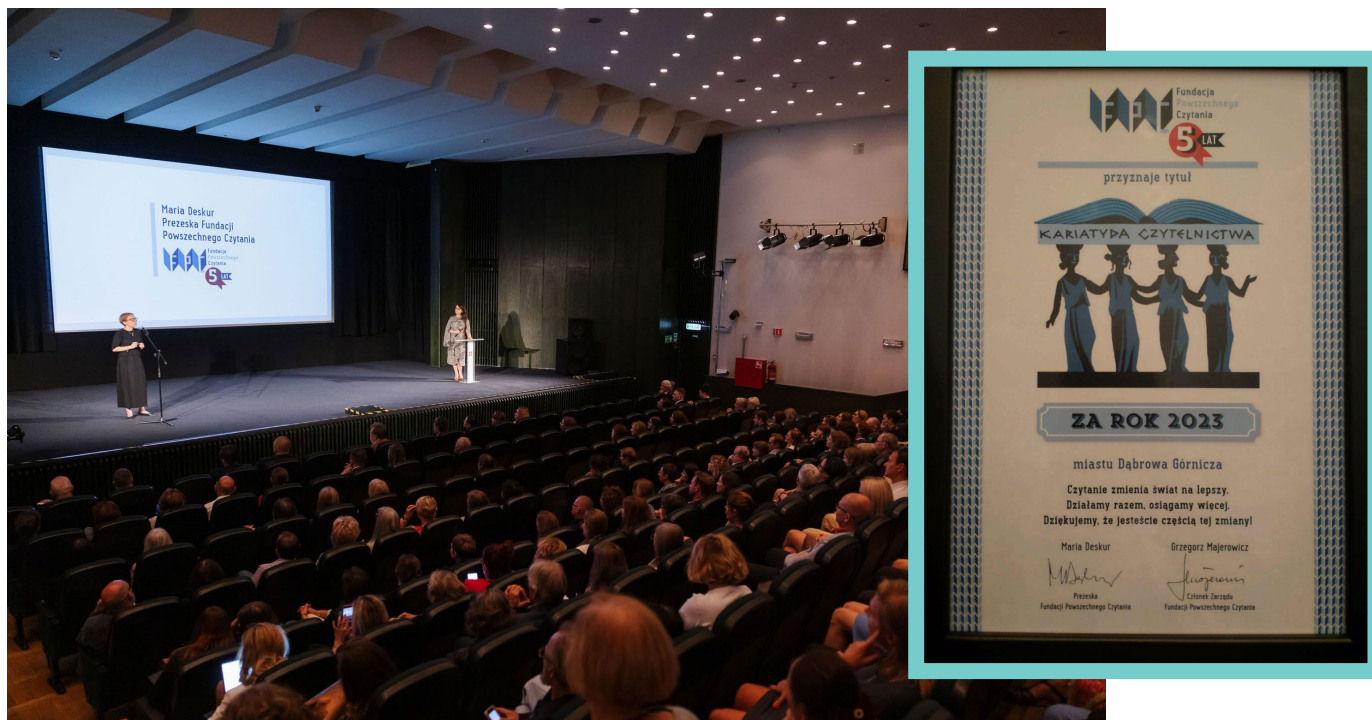
W sumie z zajęć we wszystkich agendach Miejskiej Biblioteki Publicznej skorzystało ponad 600 uczestników, a efekty ich prac można było śledzić na kanałach społecznościowych naszej biblioteki. Lato już dobiegło końca, ale u nas dobra zabawa nigdy się nie kończy, dlatego zapraszamy wszystkich chętnych do skorzystania z oferty zajęć edukacyjnych, zarówno dla najmłodszych, jak i trochę starszych czytelników.

## Paulina Budna-Muc

Fot. 1 Biblioteka pod chmurką  
 Fot. 2 (w) punkt Biblioteka nad Pogorią III  
 Fot. 3 Zajęcia pszczelarskie w filii 8  
 Fot. 4 Mobilny punkt biblioteczny w Parku Zielona



# Kariatydy Czytelnictwa 2023



We wrześniu 2023 r. w Bibliotece Narodowej w Warszawie odbyła się gala 5-lecia Fundacji Powszechnego Czytania. Poprzedziły ją spotkania i warsztaty, na których podsumowano dotychczasowe działania i dyskutowano nad przyszłością i rozwojem powszechnego czytelnictwa.

Miasto Dąbrowa Górnicza otrzymało wyróżnienie za 2023 rok za działalność na rzecz upowszechniania czytania i promocje kampanii **"#Czytanie Rządzi"**.

**Redakcja**

# Październik w bibliotece



## ABSTRAKT

Zapraszamy do lektury naszego nowego miesięcznika **Abstrakt!**



issuu.com/miejskabibliotekapubliczna



## Przegląd Dąbrowski

Zapraszamy do lektury **Przeglądu Dąbrowskiego**



dabrowa-gornicza.pl/przeglad-dabrowski



- BG** Biblioteka Główna ul. T. Kościuszki 25
- F5** Filia 5 MBP Al. J. Piłsudskiego 32
- F7** Filia 7 MBP ul. Kasprzaka 46
- F8** Filia 8 MBP ul. Ofiar Katyńia 93
- PKZ** Pałac Kultury Zagłębia Plac Wolności 1

\*Rezerwacja bezpłatnych wejściówek dla czytelników rusza na 5 dni przed rozpoczęciem wydarzenia na stronie: rezerwacje.biblioteka-dg.pl/ lub mailowo: rezerwacje@biblioteka-dg.pl

„Kulisy Literatury”  
Wystawa Miejskiej Biblioteki Publicznej w Dąbrowie Górniczej  
Galeria Klubowa

BG

1.10-31.10

Zbiórka książek dla Zakładu Karnego w Cieszynie  
| Biblioteka Główna  
| Wszystkie filie biblioteczne  
| Centrum Aktywności Obywatelskiej (ul. H. Sienkiewicza 6A)

BG

F | CAO

2.10

10:00-12:00

„Te głupie komiksy i dlaczego warto je pokochać”  
Wykład w ramach Pałacu Kultury Seniora  
Prowadząca: Agata Zygmunt

PKZ

5, 12, 19, 26.10 (CZWARTKI)

12:15

Klub Malucha  
Cykl cotygodniowych spotkań z dziećmi w wieku 2-5 lat (zabawy ruchowe, wspólne czytanie, zajęcia plastyczne). Obowiązują zapisy pod nr tel.: **32 262 49 14**

BG

7.10

18:00-23:00

Noc Bibliotek  
W programie m.in.:  
\_ kino rodzinne „Moja mama Gorylica” \*  
\_ spotkanie autorskie z Tomaszem Kowalskim oraz Mirosławem Neinertem \*  
\_ literackie rozgrywki połączone ze spacerem po bibliotece  
\_ projekcja filmu A. Wajdy „Wszystko na sprzedaż” \*  
Donator: **Fundacja Górażdzie „Aktywni w regionie”**

BG



9.10

17:30

Spektakl „Zamieszanie w krainie bajek” \*

BG

17.10

14:30-17:00

Warsztaty informacyjno-edukacyjne na rzecz wsparcia zdrowia psychicznego i rehabilitacji po chorobie nowotworowej \*

BG

18.10

18:00

Spotkanie autorskie z Michałem Okońskim \*  
W dyskusji udział weźmie: Jarosław Tomczyk – tygodnik „Piłka Nożna”  
Prowadzący: Michał Syska

BG

19.10

18:00

Spotkanie autorskie z Adamem Michnikiem \*  
liczba miejsc ograniczona

BG

19.10

15:30

Dyskusyjny Klub Książki  
Dyskusja na temat książki „Zemsta i przebaczenie” Erica-Emmanuela Schmitta

BG

25.10

17:00 – 18:30

„Piękno Chorwacji” – spotkanie podróżnicze z Magdaleną Koziół \*

BG

26.10

18:00

Spotkanie autorskie z Marzeną Orczyk-Wiczekowską \*  
Prowadzący: Arkadiusz Rybak

BG

## WYDARZENIA Z FILII:

7, 14, 21, 28.10 (SOBOTY)

16:00

Bajki i baśnie świata  
– głośne czytanie baśni z różnych stron świata

F8

6, 13, 20, 27.10 (PIĄTKI)

16:30

Bajki i baśnie świata  
– głośne czytanie baśni z różnych stron świata

F7

18.10

16:30

Pracownia Kulturalna – Aktywny Manhattan  
– zajęcia literacko-plastyczne dla dzieci wokół książki „Jeź w grzybnym lesie” Nils Werner

F5

20.10

17:00

Klub historyczny „Echo Strzemieszc”  
Historia i archeologia w zabytkach architektury – zarys  
Prowadzący: Artur Rok

F8



biblioteka-dg.pl



@mbpdg

PAŹDZIERNIK 2023

